

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Svatoně (soudce zpravodaje) a soudců Davida Uhlíře a Pavla Šámala ve věci ústavní stížnosti stěžovatelky společnosti **LP EXPO, s. r. o.**, sídlem Sportovní 586/2c, Brno, zastoupené JUDr. Martinem Macháčem, advokátem, sídlem náměstí Svobody 9, Brno, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2024 č. j. 22 Cdo 14/2024-231, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. srpna 2023 č. j. 13 Co 118/2023-200 a rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 6. března 2023 č. j. 48 C 44/2020-141, za účasti **Nejvyššího soudu, Krajského soudu v Brně a Městského soudu v Brně**, jako účastníků řízení a **Statutárního města Brno**, sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

1. Stěžovatelka se ústavní stížností domáhá zrušení napadených rozhodnutí, neboť má za to, že jimi bylo zasaženo do jejích ústavně zaručených práv podle čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k této Úmluvě. Současně byl podle stěžovatelky napadenými rozhodnutími porušen čl. 4 odst. 4 Listiny.

2. Z ústavní stížnosti a připojených rozhodnutí vyplývá, že vedlejší účastník je vlastníkem pozemků specifikovaných v napadených rozhodnutích, na nichž byla na základě nájemní smlouvy ze dne 24. 2. 1992 postavena nájemcem L. H. (dále jen „stavebník“) stavba specifikovaná v rozhodnutích. Nájemní smlouva byla vedlejším účastníkem vypovězena výpovědí doručenou stavebníkovi dne 11. 4. 2001, pročež titul k užívání předmětných

pozemků stavebníkem a k umístění předmětné stavby na nich zanikl. V roce 2003 nabyla stěžovatelka ve veřejné dražbě předmětnou stavbu do svého vlastnictví. Mezi vedlejším účastníkem a stěžovatelkou poté probíhala jednání o vypořádání situace umístění stavby ve vlastnictví stěžovatelky na pozemcích ve vlastnictví vedlejšího účastníka bez právního důvodu. Pro bezúspěšnost jednání následně vedlejší účastník vyzval stěžovatelkou dopisem ze dne 25. 11. 2019 k odstranění předmětné stavby. Protože stěžovatelka stavbu ani přes výzvu neodstranila, domáhal se vedlejší účastník jejího odstranění soudní cestou.

3. Městský soud v Brně (dále jen „soud prvního stupně“) napadeným rozsudkem uložil stěžovateli povinnost předmětnou stavbu odstranit na vlastní náklady. K odvolání stěžovatelky Krajský soud v Brně (dále jen „odvolací soud“) napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně. Nejvyšší soud dovolání stěžovatelky odmítl pro nepřipustnost podle § 243c odst. 1 o. s. ř.

4. Stěžovatelka v ústavní stížnosti nejprve rozsáhle rekapituluje dosavadní skutkový stav a průběh řízení. Namítá, že soudy aplikovaly na danou věc neadekvátní judikaturu, která nezohledňuje její specifické postavení jako originárního nabyvatele předmětné stavby, a rozsah a rizika spojená s odstraněním stavby. V důsledku toho podle stěžovatelky její vlastnické právo nepožívalo stejné ochrany a soudy rozhodovaly pouze s ohledem na vlastnické právo vedlejšího účastníka. Obecným soudům stěžovatelka také vytýká, že se odmítly zabývat skutečností, že nabyla stavbu v dobré víře s tím, že získá právní titul pro užívání pozemku ve vlastnictví vedlejšího účastníka. Stěžovatelka dále s odkazem na rozsudek soudu prvního stupně v jiné věci nesouhlasí s tím, jak soudy posoudily její legitimní očekávání. Kritizuje též absenci poučení ze strany soudu prvního stupně podle § 118a o. s. ř. Závěrem ústavní stížnosti stěžovatelka tvrdí, že k porušení jejího práva na spravedlivý proces došlo v důsledku nesprávného posouzení a formalistického odmítnutí jejího dovolání pro nepřipustnost.

5. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 29 až § 31 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu) a vyčerpala všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svých práv (§ 75 odst. 1 téhož zákona).

6. Ústavní soud v první řadě připomíná, že zásadně nemá oprávnění zasahovat do rozhodovací činnosti obecných soudů, neboť nepředstavuje vrchol jejich soustavy, ale zvláštní soudní orgán ochrany ústavnosti (srov. čl. 81, 83, 90 Ústavy). Nepřísluší mu tedy přehodnocovat skutkové a právní závěry obecných soudů, a neposuzuje proto v zásadě ani jejich stanoviska a výklady ke konkrétním ustanovením zákonů, nejde-li o otázky ústavněprávního významu. Do rozhodovací činnosti obecných soudů zasáhne Ústavní soud jen tehdy, pokud by postup těchto orgánů byl excesivní do té míry, že by překročil meze ústavnosti. O takovou situaci však v posuzované věci nejde.

7. Z ústavní stížnosti je totiž zřejmé, že ačkoli stěžovatelka používá argumentaci s odkazem na svá základní práva, nesouhlasí právě jen s tím, jak věc obecné soudy posoudily na úrovni podústavního práva. Ústavní soud k této polemice uvádí, že obecné soudy svá rozhodnutí podrobně a řádně odůvodnily a zcela srozumitelně a logicky vyložily, že k okamžiku nabytí vlastnického práva stěžovatelkou k předmětné stavbě nespůsobil stěžovatelce žádný titul, který by ji opravňoval mít na pozemcích ve vlastnictví vedlejšího účastníka umístěnu stavbu. Odvolací soud se pak podrobně vyjádřil k jednotlivým námitkám stěžovatelky, které jsou zopakovány i v ústavní stížnosti.

Jak však již bylo vysvětleno výše, Ústavnímu soudu nepřísluší přehodnocovat skutkové závěry, které nejsou zatíženy ústavněprávně relevantním excesem.

8. Stěžovatelce nelze přisvědčit ani v jejích námitkách směřujícím proti napadenému usnesení Nejvyššího soudu. Ústavní soud nemá z ústavněprávního hlediska tomuto rozhodnutí co vytknout, a nelze se ztotožnit se stěžovatelkou, že jde o formalistické odmítnutí jejího dovolání. Nejvyšší soud se totiž řádně a podrobně vypořádal se všemi dovolacími námitkami stěžovatelky, a v souladu se svou judikaturou, i s judikaturou Ústavního soudu pečlivě objasnil, proč nezakládají přípustnost dovolání. Přehledně vysvětlil, z jakých důvodů není v dané věci právně významné, zda stěžovatelka nabyla stavbu originálním způsobem. Pokud jde o námitku stěžovatelky týkající se jejího legitimního očekávání, dovolací soud výstižně zdůraznil, že legitimní očekávání může založit zásadně pouze rozhodovací praxe, která je ustálená a nikoliv ojedinělá rozhodnutí nižších soudů. Podstatné v dané věci je, že odvolací soud v napadeném rozhodnutí řádně zdůvodnil, v čem spočívají odlišnosti posuzované věci od věci, na níž odkazovala stěžovatelka. Dovolací soud také náležitě objasnil, proč přípustnost dovolání stěžovatelky nezakládá ani námitka absence poučení ze strany soudu prvního stupně podle § 118a o. s. ř. Soud prvního stupně i soud odvolací totiž shodně posuzovaly nárok vedlejšího účastníka podle § 1042 o. z., a jejich postup v tomto ohledu nebyl pro stěžovatelku překvapivý či nepředvídatelný. V průběhu řízení přitom nedošlo ani ke změně právní kvalifikace, která by případně vyžadovala postup podle § 118a odst. 2 o. s. ř. Vzhledem k míře podrobnosti odůvodnění, Ústavní soud v dalším odkazuje na odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu.

9. Z výše uvedeného také vyplývá, že se nelze ztotožnit s námitkou stěžovatelky o tom, že soudy rozhodovaly pouze s ohledem na vlastnické právo vedlejšího účastníka. Soudy se zabývaly všemi okolnostmi posuzované věci a Ústavní soud neshledává, že by jejich rozhodnutí byla projevem svévole či byla v extrémním rozporu s principy spravedlnosti. Jakkoli Ústavní soud chápe nespokojenost stěžovatelky s výslednou situací, je třeba poukázat na skutečnost, že z rozhodnutí dovolacího soudu vyplývá, že stěžovatelka o absenci jakéhokoli titulu opravňujícího ji k užívání předmětných pozemků v době nabytí vlastnického práva k předmětné stavbě věděla (srov. k tomu bod 19. napadeného usnesení Nejvyššího soudu).

10. Ústavní soud uzavírá, že v posuzované věci nezjistil žádné kvalifikované pochybení způsobilé zapříčinit tvrzené porušení práv stěžovatelky. Závěry soudů nevykazují ani znaky libovůle, překvapivosti nebo nepředvídatelnosti, či přílišný formalistický postup. Ústavní soud tak neshledal důvod pro svůj případný kasační zásah.

11. Na základě výše uvedených skutečností Ústavní soud ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný odmítl.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 10. července 2024

Jan Svatoň v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

